ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ: Μιὰ χρόνια ἀρρώστεια τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς χώρας

Τοῦ κ. ΙΩΑΝ. Ν. ΞΗΡΟΤΥΡΗ

Ὁμοτίμου καθηγητοῦ κοινωνιολογίας

Δ´

Δὲν εἶναι σωστὸ αὐτὸ ποὺ εἰπώθηκε σὲ συνέντευξη ἀπὸ κυρία βουλευτὴ πὼς «οἱ ἄνθρωποι ποὺ ζητοῦν ρουσφέτια, αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ὅ,τι δικαιωματικὰ πρέπει νὰ ἔχῃ ἕνας πολίτης» (Ἀπογευματινὴ 21.9.76). Μερικὰ ἀπὸ τὰ αἰτήματα τῶν πολιτῶν εἶναι ὄντως δίκαιες ἀπαιτήσεις. Αὐτὰ ὡστόσο δὲν εἶναι τὰ περισσότερα καὶ μάλιστα τὰ 95%, ὅπως τὰ καθορίζει (Βῆμα 26.9.76) δημοσιογραφικὴ καμπάνια». Ἂν συνέβαινε αὐτὸ τότε δὲ θὰ συζητεῖτο τὸ θέμα. Δὲν θὰ ὑπῆρχε πρόβλημα ρουσφετιοῦ. Δυστυχῶς τὰ λιγώτερα ἀπὸ τὰ αἰτήματα τῶν πολιτῶν εἶναι νόμιμα, τὰ πολλὰ ἀντιστρατεύονται τὸ νόμο καὶ τὴ κοινὴ λογική. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἐκπληκτικὰ παράλογα. Ἀλλὰ καὶ τὰ δίκαια αἰτήματα τὸ πολιτικό μας σύστημα καὶ ἡ νοοτροπία τοῦ πολιτευομένου τοῦ τόπου μας τὰ μετατρέπει σὲ ρουσφέτια, μὲ τὴ διαδικασία ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω. Ὅταν, ἕνα δίκαιο αἴτημα ἱκανοποιηθῆ μὲ τὴν ἐπέμβαση πάλι τοῦ βουλευτῆ, αὐτὸ καταγράφεται ἀπὸ τὸν πολιτευόμενο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ψηφοφόρο στὴ μερίδα τοῦ ρουσφετιοῦ μὲ τὸ νόημα τῆς ἀνταπόδοσης. Εἶναι ἄξιο μελέτης τὸ φαινόμενο τῆς μετατρεψιμότητας καὶ τοῦ πιὸ νόμιμου αἰτήματος στὴ μορφὴ τοῦ ρουσφετιοῦ. Αὐτὴ ἡ διαδικασία τῆς μετατρεψιμότητας, δείχνει πόσο εἶναι ἄρρωστος ὁ κοινωνικὸς ὀργανισμός μας. Πόσο κατεστραμμένο εἶναι τὸ σύστημά μας γιὰ νὰ μὴ πῶ πόσο εἶναι διεφθαρμένο. Χωρὶς συναλλαγὴ καὶ ἀντάλλαγματα δὲν μπορεῖς σὲ τοῦτο τὸν τόπο ν' ἀποκτήσῃς τίποτε. Ἔτσι καὶ οἱ πιὸ ἔντιμοι πολιτικοί, ὑποχρεώνονται νὰ προσαρμόζωνται πρὸς τὴ νοσηρὴ αὐτὴ κρητικὴ καὶ κοινωνικὴ κατάσταση, διότι ἄλλως καταποντίζονται. Τὸ ρουσφέτι δυστυχῶς ἔχει γίνει ἔθιμο, βίωμα παράδοση στὸν τόπο μας κάτι τὸ δυσκολοξερρίζωτο. Λειτουργεῖ μὲ δική του ἠθικὴ καὶ δικούς του κανόνες. Πάντως ὁ βαθμὸς στὸν ὁποῖο εἶναι ξαπλωμένο μέσα σὲ μιὰ κοινωνία τὸ ρουσφέτι, δείχνει τὸ ἀναπτυγμένο ἢ τὸ ὑπανάπτυκτο τοῦ λαοῦ. Χῶρες καὶ λαοὶ στοὺς ὁποίους πρυτανεύει τὸ ρουσφέτι ὅπως καὶ στὸν τόπο μας εἶναι πράγματι ὑπανάπτυκτοι κι' ἂς μὴ μᾶς κακοφαίνεται. Ἡ διοίκηση τῶν χωρῶν ποὺ κυριαρχεῖ τὸ ρουσφέτι ἔχει ἔτσι διαπλασθῆ καὶ διαμορφωθῆ, ὥστε νὰ μὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ξεφύγῃ ὁ πολίτης, οἱοδήποτε αἴτημά του ἀπὸ τὴν κρατικὴ μηχανή, δηλαδὴ τὶς συμπληγάδες τοῦ ρουσφετιοῦ καὶ τῆς γραφειοκρατίας.

ΘΥΣΙΑΖΟΜΕ ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΗΣ ΟΛΟΤΗΤΑΣ

Ποιὸς μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ ὅτι στὸν τόπο μας δὲ θυσιάζομε συχνότατα μεγάλα γενικὰ καὶ κοινωνικὰ συμφέροντα γιὰ νὰ ἐξυπηρετηθοῦν ἀτομικά. Δηλαδὴ συμφέροντα ψηφοφόρου εἰς βάρος τοῦ συνόλου. Τυπικὸ παράδειγμα — ἀνάμεσα σὲ ἑκατοντάδες ἄλλα ὅμοιας σοβαρότητας — ἡ πόλη τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ πυρκαϊὰ τοῦ 1917 εἶχε δημιουργήσει τὴν εὐκαιρία νὰ γίνῃ ἡ Μακεδονικὴ πρωτεύουσα μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιότερες καὶ συγχρονισμένες πόλεις τῆς Μεσογείου. Τὸ κράτος ἔφερε γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἄριστους πολεοδόμους τῆς ἐποχῆς, τὸ Γάλλο Ἐμπράρ, ἀλλὰ ἡ ἐπέμβαση τῶν πολιτικῶν βουλευτῶν, κομματαρχῶν καὶ πολιτευομένων καὶ ἡ ἐξυπηρέτηση ρουσφετιῶν καὶ συναλλαγῆς, παραβίασε καὶ κολόβωσε τὸ σχέδιο τοῦ Ἐμπράρ ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ τὶς γωνιές. Τὸ ἔκανε ἀγνώριστο καὶ δὲν τὸ ἄφησε ποτὲ νὰ ἔχῃ χαράξει τὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ ἀνάμεσα στὴν ἐξυπηρέτηση ποὺ εἶναι νόμιμη, ἀνθρωπιστικὴ ἐπιβαλλόμενη ἢ καὶ σ' ἐκείνη ποὺ θάπρεπε νὰ ἀποφεύγεται. Τὰ πράγματα ἐδῶ, εἶπαν καὶ εἶναι σωστό, εἶναι θολὰ συγκεχυμένα ὡς τὸ ἔπακρο.

Σὲ κράτη ἐξελιγμένα, σὲ λαοὺς διαπαιδαγωγημένους ἔτσι ὥστε νὰ σέβωνται τοὺς νόμους σὲ πολιτισμένες χῶρες, ὅπου ὁ πολίτης ἔχει ἀποκτήσει συνείδηση κοινωνικῆς εὐθύνης καὶ ἔχει ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸν ἔντονο ἀτομικισμό του, δὲ θὰ συνέβαινε αὐτὸ ποὺ συνέβη στὸ πολεοδομικὸ σχέδιο τῆς Θεσσαλονίκης καὶ πολλῶν ἄλλων ἀκόμη πόλεων τῆς χώρας μας. Κάτι ποὺ συμβαίνει ἀκόμη σήμερα στὴν ἴδια μὲ ἄλλοτε κλίμακα, ἂν ὄχι σὲ χειρότερο ἀκόμη βαθμό. Καὶ τοῦτο εἶναι γνώρισμα ὑπαναπτύκτων λαῶν, στοὺς ὁποίους λείπει, ὅσο κι' ἂν τάχατες ὀνομάζονται δημοκρατίες, ἡ ἀναπτυγμένη συνείδηση εὐθύνης, τὸ αἴσθημα τῆς ὑπευθυνότητας μὲ γνώμονα τοῦ ὁποίου θὰ ἀναζητοῦσε κανένας τὶς πραγματικὲς προϋποθέσεις μιᾶς ἀληθινῆς δημοκρατίας.

Τὸ 1962 μιὰ ἀποστολὴ ἀπὸ ἐκπαιδευτικοὺς καθορισμένη ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας, εἶχε σταλῆ στὴν πρωτεύουσα τῆς Βορείου Ρηνανίας, τὸ Ντύσελντορφ, γιὰ νὰ λάβῃ μέρος σὲ σεμινάρια ποὺ θ' ἀφοροῦσα σὲ ζητήσεις προβλημάτων τῆς Παιδείας. Κατὰ τὴ δεκαπενθήμερη παραμονή μας ἐπισκεφθήκαμε σχολεῖα, κάναμε ἀρκετὲς συζητήσεις, πήραμε ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήματά μας κλπ, ποὺ ἐπιβάλλονταν καὶ ἀπαιτοῦσε ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς μας. Ἡ πόλη τοῦ Ντύσελντορφ, εἶχε σχεδὸν καταστραφῆ ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμοὺς τοῦ δεύτερου παγκοσμίου πολέμου. Ἐκεῖνο ποὺ μοῦ ἔκανε ἐντύπωση πέρα ἀπὸ τὴν ἀποστολή μας, τὰ εἰδικώτερα προβλήματα, ἦταν καὶ ἡ ἐξαίρετη ρυμοτομία τῆς πόλης αὐτῆς μὲ τοὺς πλατεῖς δρόμους καὶ τὶς εὐρύτατες λεωφόρους, τὶς ὡραιότατες δενδροστιχίες καὶ τὴν ἐξαίρετη ἄπλα πλατειῶν καὶ δρόμων. Τὴν πόλη τὴν εἶχα γνωρίσει καὶ πρὸ τοῦ πολέμου, πρὸ τῆς καταστροφῆς της, γιαυτὸ καὶ ἡ τωρινὴ ἐντύπωσή μου καὶ ἡ ἀπορία μου μὲ ὤθοῦσαν νὰ ρωτήσω πῶς δημιουργήθηκαν αὐτὲς οἱ ἄνετες λεωφόροι. Ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς ποὺ μᾶς ἦταν καὶ ξεναγός μας στὴν ἐρώτησή μου ἀπάντησε, πὼς μετὰ τὸν πόλεμο, τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς πόλης εἶχε καταστραφῆ καὶ ἔτσι μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ οἱ δρόμοι καὶ οἱ πλατεῖες της καὶ γενικώτερα ἡ ρυμοτομία της διευκολύνθηκε νὰ χαραχθῆ στὴ μορφὴ ποὺ τώρα τὴ βλέπομε. Ὁ πειρασμὸς ὡστόσο δὲν μὲ ἄφηνε. Σκεπτόμουν τὸ δικό μας τόπο καὶ τὶς δικές μας ἀδυναμίες, τὸ δικό μας σύστημα καὶ τὸν ρώτησα πῶς ἀντέδρασαν αὐτοὶ ποὺ εἶχαν τὰ καταστραμμένα ἀπὸ τοὺς βομβαρδισμοὺς σπίτια ποὺ τώρα τὰ «πῆραν» οἱ δρόμοι καὶ οἱ πλατεῖες καὶ οἱ θαυμάσια δενδροφυτευμένες λεωφόροι. «Ἡ τοπικὴ κυβέρνηση τῆς Βορείου Ρηνανίας», εἶπε, «συγκρότησε μιὰ ἐπιτροπὴ ἀπὸ πολεοδόμους καὶ μηχανικοὺς καὶ ἔδωσε σ' αὐτὴν τὴν ἐπιτροπὴ τὴν ἐντολὴ νὰ κάμῃ μιὰ συγχρονισμένη ὡραία πόλη καὶ τὴν ἔκανε χωρὶς τὴν ἐπέμβαση καὶ τὸ ἐμπόδισμα κανενὸς ἄλλου. Καὶ οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν μισοκαταστραμμένων σπιτιῶν ποὺ τὰ «σάρωσε» ἡ λεωφόρος καὶ ἡ «Ἀλέα»; Δὲν τοὺς ἔπεφτε λόγος» μ' ἀπάντησε ὁ συνομιλητής μου προκειμένου νὰ οἰκοδομηθῆ μιὰ ὡραία συγχρονισμένη πόλη ποὺ σήμερα ὅλοι μας τὴ χαιρόμαστε καὶ οἱ ξένοι θαυμάζουν τὸ πολεοδομικό της σχέδιο.

Χωρὶς νὰ τὸ θελήσῃ ὕστερα ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔρχονται «τὰ καθ' ἡμᾶς», ὅπου θὰ χαλοῦσε ὁ κόσμος καὶ τὸ «ρουσφέτι», θὰ καταντοῦσε τὸ σχέδιο ἀγνώριστο, ὅπως κατάντησε τὸ σχέδιο Ἐμπρὰρ γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς Θεσσαλονίκης. Ἕνα σχέδιο μαιάνδρων, ἀδιεξόδων δρόμων ἢ μορφῆς ζίκ—ζάκ, καὶ καμπυλῶν κ.λ.π., θλιβερῶν κολοβισμῶν.

Ο ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Κάτω ἀπὸ τὴ λέξη ἐξυπηρέτηση, ποὺ μεταχειριζόμαστε ψηφοφόροι καὶ πολιτευτὲς κρύβεται πάντα στὶς σχέσεις βουλευτὴ καὶ πολίτη ψηφοφόρου ἡ ἔννοια τοῦ ρουσφετιοῦ, γιατὶ ὅλα μετατρέπονται σὲ συναλλαγή. Σὲ χῶρες ποὺ οἱ ἄνθρωποι διαπαιδαγωγοῦνται. Σὲ χῶρες ποὺ δίνεται προσοχὴ σ' αὐτὸ ποὺ λέμε ἀγωγή, τέτοιου εἴδους δραστηριότητες σὰν αὐτὲς ποὺ ἀναφέραμε παραπάνω δὲν τὶς συναντᾶς. Ἀντικρύζονται σὰν κάτι τὸ ἀδιανόητο. Ἐκεῖ ὁ πολίτης ἐπικοινωνεῖ μὲ τὶς ὑπηρεσίες καὶ λύνει τὰ ζητήματά του κατὰ κανόνα μὲ τὰ τηλεφωνήματα ἢ μὲ μιὰ ταχυτάτη ἀλληλογραφία. Σὲ κανένα Ὑπουργεῖο, Νομαρχία, ἢ γενικὰ Δημόσια Ὑπηρεσία δὲν συναντᾶς τὸν ἐξανδραποδισμὸ τοῦ συνωστιζομένου καὶ διαπληκτιζομένου πλήθους, νὰ μπῆ μέσα στὸ Ὑπουργεῖο, νὰ εἰσέλθῃ στὰ ὀχυρὰ τῆς γραφειοκρατίας καὶ τῆς ρουσφετολογίας μὲ σκοπὸ νὰ προωθήσῃ τὰ αἰτήματά του δίκαια ἢ ἄδικα, νόμιμα ἢ παράνομα.

Ὅταν μὲ τὴν ἀποστολὴ ποὺ ἀνάφερα παραπάνω καὶ σύμφωνα μὲ τὸ καθορισμένο πρόγραμμα, ἦρθε ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας τῆς Βορείου Ρηνανίας, νὰ χαιρετήσουμε τὸν ὑπουργὸ ποὺ ἦταν καὶ πρόεδρος τοῦ Γερμανο—Ἑλληνικοῦ συνδέσμου τοῦ Ντήσελντορφ —θερμὸ φιλέλληνα — τὰ μέλη τῆς ἀποστολῆς ὅσα δὲν ἔτυχε νὰ σπουδάσουν στὶς Δυτικὲς Δημοκρατίες καὶ δὲν γνώριζαν μερικὰ πράγματα, ποὺ στὸν τόπο μας εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ συνηθισμένα, ἐξέφραζαν τὴν ἔκπληξή τους ποὺ μπρὸς στὶς πύλες τοῦ ὑπουργείου Παιδείας δὲν συναντοῦσες ψυχούλα. Ἡ ἔκπληξη μεγάλωνε, ὅσο προχωρούσαμε στοὺς διαδρόμους καὶ δὲ βλέπαμε ὑπαλλήλους ἢ ἄλλους νὰ περιφέρωνται ἀπὸ γραφεῖο σὲ γραφεῖο, παρὰ συναντούσαμε μιὰ νεκρικὴ σιγὴ καὶ ἀπὸ τὶς ἀνοιχτὲς ἐδῶ ἢ ἐκεῖ πόρτες τῶν γραφείων — ἦταν καλοκαίρι — βλέπαμε μόνο κεφάλια σκυμμένα ἐπάνω στὰ χαρτιὰ χωρὶς νὰ κοιτάζουν ἀπὸ περιέργεια ποιοὶ περνοῦσαν στὸ διάδρομο— καὶ δὲν εἴμασταν λίγοι, δεκαπέντε νομίζω, ἢ κάτι περισσότεροι. Κι' οὔτε φυσικὰ σὰν νεοέλληνας χωρὶς κάποιο μὴ αἰσθητὸ θόρυβο— οὔτε ἐφημερίδα ἔβλεπες πουθενά, οὔτε φλυτζάνια καφέδων, οὔτε μάτια στραμμένα πρὸς τὸ ρολόγι ποὺ νὰ τοὺς φαίνεται πὼς προχωρεῖ μὲ τόσο ἀπελπιστικὴ βραδύτητα. Χωρὶς νὰ τὸ θέλεις σὲ τέτοιες περιπτώσεις σοῦ ἔρχονται σκηνὲς καταστάσεων τοῦ τόπου σου, σὰν αὐτὴ ποὺ μᾶς περιγράφει ὁ Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος. Ἐρήμην τῶν Ἑλλήνων 1976 σ. 53). Σκηνὲς ποὺ δὲν ἀποτελοῦν τὴν ἐξαίρεση, παρὰ τὸν κανόνα. Σκηνὲς γνωστότατες σὲ ὅλους μας. «Μολονότι», γράφει ὁ ἐκλεκτὸς πεζογράφος καὶ στοχαστής, ὅσο μπορῶ ἀποφεύγω νάρχομαι σ' ἐπαφὴ μὲ τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες, μοῦ ἔχει συμβῆ κάμποσες φορές, σ' ἐμιὰ ὁλόκληρη ζωή, ἐπὶ τέλους νὰ χτυπήσω τὴν πόρτα ἑνὸς δημοσίου γραφείου ἄκουσα ἕνα δύσθυμο «ἐμπρὸς» κι' ἀντίκρυσα εἴτε μιὰ γυναῖκα ποὺ ἔπλεκε σὰν νευρόσπαστο πίσω ἀπὸ ἕνα τραπέζι, εἴτε ἕναν ἀποκαρδιωμένο νεαρὸ ποὺ διάβαζε κάποιο βιβλίο, εἴτε μιὰ συντροφιὰ ὑπαλλήλων ποὺ συνομιλοῦσαν, γιὰ πολὺ εὐχάριστα θέματα καὶ ἦταν ξεκαρδισμένοι στὰ γέλια, εἴτε ἕνα προϊστάμενο χωρὶς ἔκφραση ποὺ εἶχε προσηλώσει γιὰ ὥρα πολλὴ τὰ μάτια του σ' ἕνα λιγνὸ ἔγγραφο καὶ μὲ καιρὸ καὶ κόπο ἀποφάσιζε νὰ σηκώσει καὶ πρὸς ἐμένα τὰ μάτια του καὶ νὰ μὲ ρωτήσει, τί ἐπιθυμῶ, γιὰ ν' ἀκούσω τὴ βέβαιη ἀπόκριση: «Περάστε σὲ καμμιὰ δεκαριὰ ἡμέρες νὰ ἰδοῦμε τί θ' ἀπογίνῃ». Ἀντίκρυσα καὶ ὑπαλλήλους περιβαλλομένους ἀπὸ στίφη πυκνά, χαμένους μέσα σὲ σωροὺς χαρτιὰ καὶ ἀνίκανους, φυσικά, νὰ ἐπιλύσουν ὁποιοδήποτε ζήτημα. Αὐτὰ τὰ λίγα καὶ μερικὰ ἀκόμη συγκόμισα ἀπὸ τὶς ἀληθινὰ ἀραιές ἐπαφές μου μὲ τὴ δημόσια ὑπηρεσία».

ΑΥΡΙΟ: Τὸ Ε´ Μέρος.

ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ

Ἡ πορεία τοῦ Ἀννίβα ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ ἀγέλη ἐλεφάντων

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Εἷς Βρετανὸς κτηνοτρόφος καὶ ἐρασιτέχνης ἀρχαιολόγος ἔχει ἐκπαιδεύσει μίαν μικρὰν ἀγέλην ἐλεφάντων, τοὺς ὁποίους θὰ ὁδηγήσῃ, διὰ τῶν Ἄλπεων, εἰς τὴν Ρώμην, ἐπαναλαμβάνων τὴν διαδρομὴν τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει ὁ Ἀννίβας πρὸ 2.194 ἐτῶν. Ὁ Βόλφγκανγκ Τσόϋνερ, ἡλικίας 42 ἐτῶν, πιστεύει ὅτι ἡ «ἐκστρατεία» του ἡ ὁποία ἀπετέλει ὄνειρον πολλῶν ἐτῶν, δὲν θὰ ἀποτελέσῃ μόνον ἀναπαράστασιν ἑνὸς ἱστορικοῦ γεγονότος, ἀλλὰ θὰ παράσχῃ καὶ πολυτίμους πληροφορίας περὶ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἐλεφάντων. Ἡ προπαρασκευὴ τῆς «ἐκστρατείας» διήρκεσεν ἐπὶ 9 ἔτη, θὰ στοιχίσῃ δὲ τεράστια ποσά.

Ἡ «στρατιά» του θὰ ἀποτελῆται ἐξ 6 ἐλεφάντων τῆς Ταϊλάνδης, τοὺς ὁποίους ἐμίσθωσεν ὁμοῦ μεθ' ἑνὸς ὁδηγοῦ καὶ ἑνὸς νυκτοφύλακος.

— Ἐξεπαίδευσα ἐγὼ ὁ ἴδιος τοὺς ἐλέφαντας» λέγει ὁ Τσόϋνερ. «Μετὰ μίαν ἑβδομάδα ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ δάση τῆς Ταϊλάνδης, μοῦ ἔδιδαν φιάλας μὲ ἀναψυκτικά, ἐνῶ ἐκαθήμην εἰς τὴν ράχην των. Ὅταν δὲν ἔπινα ὅλο τὸ ποτόν, τοὺς ἔλεγα νὰ τὸ πιοῦν αὐτοί. Τὸ ἔπιναν ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐτοποθετοῦσαν τὴν κενὴν φιάλην εἰς τὴν ἀποθήκην. Περιμένω μεγάλας ἐκπλήξεις κατὰ τὴν διαδρομήν μας ἀνὰ τὰς Ἄλπεις....

Οἱ ἐλέφαντες θὰ διαμείνουν ἐπὶ πέντε ἑβδομάδας εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ροδανοῦ διὰ νὰ ἐγκλιματισθοῦν, ἐν συνεχείᾳ δὲ θὰ διασχίσουν τὰς Ἄλπεις, βαδίζοντες ἐπὶ 15 ἡμέρας καὶ ἀκολουθοῦντες τὴν διαδρομὴν τοῦ Ἀννίβα.

ΟΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Παρ' ὅλον ὅτι ὁ Ἀννίβας εἶχε κατορθώσει νὰ φέρῃ τοὺς 27 ἐλέφαντάς του σώους καὶ ἀβλαβεῖς ἕως τὴν Ρώμην, ὁ Τσόϋνερ εἶχε φροντίσει νὰ ἀσφαλίσῃ τοὺς ἰδικούς του.

Ἐξ ἄλλου ἐνῶ ὁ Ἀννίβας ἐξετέλεσε τὴν ἐκστρατείαν διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν Ρώμην, ὁ σύγχρονος διάδοχός του ἔχει θέσει εἰρηνικωτέρους στόχους. Θὰ τοποθετήσῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐλεφάντων ἠλεκτρόδια διὰ νὰ παρακολουθῇ τὴν λειτουργίαν των, τὴν πίεσιν τοῦ αἵματος καὶ τὴν θερμοκρασίαν των κατὰ τὴν ἀναρρίχησιν καὶ τὴν κάθοδον, ἀνὰ τὰς Ἄλπεις.

Ἀντὶ ὅπλων, τὰ παχύδερμα θὰ μεταφέρουν ἄχυρον διὰ τὴν τροφήν των καὶ σύγχρονα μηχανήματα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἀποστολῆς ἥτις θὰ γίνῃ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον. Μεταξὺ τῶν μηχανημάτων θὰ ὑπάρχουν ἀνιχνευταὶ μετάλλων, τοὺς ὁποίους ὁ Τσόϋνερ θὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ νὰ ἀνακαλύψῃ ἀρχαιολογικὰ κατάλοιπα τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ἀννίβα εἰς τοὺς χώρους ὅπου ὁ Καρχηδόνιος στρατηλάτης, εἶχε κατασκηνώσει. Ἡ ἐκστρατεία του ἔχει χρηματοδοτηθῆ ὑπὸ ἰδιωτικῶν ἑταιρειῶν καὶ Πανεπιστημίων.

Θὰ "χτυπήσουν" τὰ Μουσεῖα οἱ λῃστὲς

Προτιμοῦν τὰ ἔργα τέχνης

Η ΦΡΟΥΡΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ

ΠΑΡΙΣΙ. Ἡ κακοποιὸς δράση ἀναπτύσσεται στὶς βιομηχανικὲς χῶρες καὶ οἱ ὠργανωμένες λῃστεῖες, εἶναι στὴν ἡμερησία διάταξη. Ἀλλὰ τώρα ποὺ ζοῦμε στὴν ἐποχὴ τοῦ προγραμματισμοῦ, φαίνεται ὅτι καὶ οἱ μεγάλοι κλέφτες καὶ λῃστὲς ἔχουν τὸ πρόγραμμά τους:.... Καὶ θὰ τὸ ἐφαρμόσουν κατὰ τὸ ἔτος 1977. Ὁ κύριος στόχος τους θὰ εἶναι τὰ μουσεῖα καὶ ἡ κλοπὴ ἔργων τέχνης. Γιατί αὐτό; Πιθανὸν θεωροῦν ὅτι ἡ ἀξία τους διατηρεῖται, ὅτι ἐπίσης εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ ἀφαιρέσουν ζωγραφικοὺς πίνακες, ἀλλὰ καὶ λιγώτερο ἐπικίνδυνο.

Οἱ πληροφορίες, ὅμως αὐτές, εἶναι γνωστὲς στὶς ἀστυνομίες τῶν περισσοτέρων πρωτευουσῶν καὶ μεγαλουπόλεων στὴν Εὐρώπη καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτό, ἀποφασίσθηκε νὰ ληφθοῦν ἀκόμη πιὸ αὐστηρὰ μέτρα γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ κακοῦ.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ

Ἔτσι φέτος, θὰ προστατεύωνται πιὸ ἀποτελεσματικὰ τὰ μουσεῖα καὶ οἱ ἰδιωτικὲς συλλογὲς τῶν πλουσίων. Στὴ Γαλλία δημιουργήθηκε εἰδικὴ ἀστυνομικὴ δύναμη γιὰ τὴ φρούρηση καὶ τὴ δίωξη τῶν κακοποιῶν, διότι ὑπῆρχαν πληροφορίες ὅτι οἱ συμμορίες τῶν κλεπτῶν εἶχαν ἀποφασίσει νὰ χτυπήσουν ἀκόμη καὶ τὸ μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

Ὑπολογίζεται ὅτι ἀπὸ τὸ 1970 καὶ ἐδῶ, στὴ Γαλλία ἔχουν κλαπεῖ 10.000 ἔργα καὶ ἀντικείμενα τέχνης, μεγάλης ἀξίας. Τὸ ρεκόρ, ὅμως, τὸ ἔχει ἡ Ἰταλία. Στὴν ἴδια αὐτὴ χρονικὴ περίοδο ἔγιναν 60.000 κλοπὲς ἀντικειμένων τέχνης καὶ ζωγραφικῶν πινάκων. Τώρα, τὰ μουσεῖα φρουροῦνται, ἀλλὰ ἡ δράση τῶν κακοποιῶν συνεχίζεται.

20.000 ΕΜΠΟΡΟΙ

Ὁ ἀστυνομικὸς διευθυντὴς λέει, ὅτι γιὰ νὰ ὑπάρξει ἀποτελεσματικὴ προστασία πρέπει νὰ συγκεντρωθοῦν στοιχεῖα γιὰ ὅλους τοὺς ὑπόπτους στὸ Παρίσι, ἀλλὰ καὶ ἀκόμη νὰ γίνεται πάντα μυστικὴ ἔρευνα στοὺς πωλητὲς ἔργων τέχνης, ποὺ ἀνέρχονται σὲ 20.000. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ὅμως, δὲν θέλουν νὰ εἰδοποιήσουν τὴν ἀστυνομία οὔτε καὶ νὰ συνεργασθοῦν μαζί της. Προφανῶς διότι ὑπολογίζουν σὲ μεγάλα κέρδη καὶ διότι ἔχουν πελάτες, ποὺ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ ἀγοράσουν κλοπιμαῖα, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὶς συνέπειες.

«Καταστρώνουμε τώρα, συνέχισε, ἕνα πρόγραμμα γιὰ νὰ διαφυλάξουμε τοὺς καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς καὶ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσει κανεὶς ὅτι τὸ ἔργο εἶναι δύσκολο. Διαθέτω, ὅμως, ἱκανοὺς ἄνδρες, ἀκόμη καὶ γυναῖκες καὶ κυρίως νέα συστήματα συναγερμοῦ καὶ ἐπισημάνσεως, ποὺ θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ γίνουμε περισσότερο ἀποτελεσματικοί».

Ὁ ἀστυνομικὸς διευθυντὴς λέει, ὅτι αὐτοὶ ποὺ κλέβουν ἔργα τέχνης, εἶναι ἄνθρωποι μὲ ὡρισμένες ἱκανότητες καὶ τεχνικὲς γνώσεις γιὰ τὴ δουλειά τους. Ἐργάζονται ἐπὶ μακρὸ χρονικὸ διάστημα γιὰ νὰ πραγματοποιήσουν μιὰ κλοπή, καὶ μελετοῦν κάθε λεπτομέρεια στὰ σχέδιά τους. Συνήθως, συνδέουν τὶς εἰσπράξεις ἀπὸ τὴ διάθεση τῶν κλοπιμαίων μὲ τὴν ἀγορὰ ναρκωτικῶν.

Η ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥΣ

Ἀλλὰ γιατὶ αὐτὴ ἡ προτίμηση πρὸς τὰ ἔργα τέχνης;

«Ἔχει γίνει τῆς μόδας, λέει ὁ κ. Γκαρνιέ. Ἔπειτα, εἶναι μιὰ καλὴ δουλειὰ γιὰ τὸν κακοποιό. Μπορεῖ νὰ ἐκβιάσει τοὺς ἀρχαιοπῶλες ἢ τοὺς καταστηματάρχες ἔργων τέχνης καὶ νὰ ζητήσει ὑψηλὸ χρηματικὸ ποσόν. Ἀπέναντι σὲ ἕνα ἔργο τέχνης ὅλοι εἶναι περισσότερο εὐαίσθητοι καὶ ἀποφασισμένοι νὰ διαθέσουν χρήματα γιὰ νὰ ἀνακτήσουν τὸν κλεμμένο πίνακα. Δὲν ἔχω πάντως, τὴ γνώμη, ὅτι ὑπάρχει παγκόσμια ὀργάνωση κλοπῆς ἔργων τέχνης, ποὺ συντονίζει τὴ δράση της σὲ διάφορες χῶρες τοῦ κόσμου.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι δὲν εἰσβάλουν μόνο σὲ σπίτια πλουσίων, ποὺ ἔχουν ἰδιωτικὲς συλλογές, ἀλλὰ καθορίζουν σὰν στόχο τους καὶ τὶς ἐκκλησίες. Ξέρουν, λοιπόν, οἱ κακοποιοὶ τί θὰ κλέψουν, πῶς θὰ τὸ κρύψουν καὶ πῶς θὰ τὸ διαθέσουν.

ΑΣΦΑΛΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

Καὶ ξέρουν κάτι ἄλλο ἀκόμη: ὅτι τὰ ἔργα τέχνης ἀποτελοῦν σωστὴ ἐπένδυση γιὰ τὸ χρῆμα. Δὲν φοβοῦνται οὔτε νομισματικὰ παιχνίδια, οὔτε πληθωρισμό. Ὅσο καὶ νὰ κρύψουν τὰ κλοπιμαῖα, τόσο τὸ καλύτερο: θὰ μπορέσουν νὰ ἔχουν κατόπιν μεγαλύτερες ἀξιώσεις. Ἔπειτα, ὑπάρχει τώρα καὶ μιὰ μεγάλη ἀγορά, ὅπου μποροῦν νὰ διαθέσουν τοὺς πίνακες ἢ τὰ ἔργα τέχνης καὶ τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα: εἶναι ἡ Μέση Ἀνατολή. Πολλοὶ Ἄραβες διαθέτουν τεράστια κονδύλια γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τοὺς θησαυροὺς αὐτούς.

Ὁ Γάλλος καθηγητὴς Ζὰν Σατελαίν, ὑποστηρίζει ὅτι μέσα σὲ ἕνα κόσμο, ὅπου αὐξάνουν οἱ κακοποιοί, ἡ ἀνάγκη γιὰ τὴ λήψη μέτρων προστασίας τῶν μουσείων εἶναι μεγάλη.

«Μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ διευθυντοῦ τῶν μουσείων τῆς Γαλλίας, προσθέτει, πρέπει νὰ τονίσω ὅτι γιὰ νὰ κλέψει κανεὶς ἕνα ἔργο τέχνης σὲ ἀρχαιολογικοὺς χώρους ἢ σὲ μουσεῖα, δὲν χρειάζεται νὰ ἀποκτήσει προηγουμένως ἐμπειρία. Ἀρκεῖ νὰ τοῦ δοθεῖ εὐκαιρία. Οἱ περισσότεροι κλέφτες, πρέπει νὰ ἀναζητηθοῦν ἀνάμεσα στὰ κύματα τῶν τουριστῶν, ποὺ ἐπισκέπτονται τὰ μουσεῖα καὶ καραδοκοῦν τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ κλέψουν. Χρειάζεται λοιπόν, ἐπαγρύπνηση καὶ αὐστηρὸς ἔλεγχος παντοῦ».

Ὁ Ἰω. Καποδίστριας ὡς πνευματικὸς ἄνθρωπος

ὑπὸ Δ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Διακόσια χρόνια συμπληρώνονται ἀπὸ τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ μεγάλου κυβερνήτου. Καὶ εἶναι ἀλήθεια ὅτι καμμία πολιτική, ἐθνικὴ καὶ πνευματικὴ μορφὴ δὲν ἔχει ἐρευνηθῆ τόσο πολὺ ὅσο ὁ Καποδίστριας. Ἡ ὅλη φυσιογνωμία του συνυφασμένη μὲ τὴν ἐπαναστατικὴ ὅσο καὶ μὲ τὴν ἐλευθερωμένη Ἑλλάδα προξενεῖ πάντοτε βαθειὰ συγκίνηση στὸν σύγχρονο Ἑλληνισμό.

Στὴν ἐργασία αὐτὴ (Α´ καὶ Β´ μέρος) θὰ ἰδοῦμε ἕνα στοιχεῖο, μία πλευρά, τὴν πνευματικότητα τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Πολλὲς ὄψεις τῆς ζωῆς του, ποὺ ἦταν πολυκύμαντη, ἀξίζει νὰ ἐξαρθοῦν. Μέσα στὸ πνευματικό του ὁπλισμὸ συνυπάρχουν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα πλεονεκτήματα τοῦ κυβερνήτου.

«Πολλαὶ ἀρεταὶ ἐκόσμουν τὸν ἄνδρα, σεμνὰ ἦσαν τὰ ἤθη του, ἀκέραιος ὁ χαρακτὴρ του καὶ ἀγαθὴ ἡ διάθεσίς του.... λιτὸς ἀπέριττος καὶ ἀνεπιτήδευτος ἦταν ὁ βίος του, χαρίεσσα καὶ εὐπρεπὴς ἡ ἰδιωτικὴ συμπεριφορά του καὶ πανθομολόγητος ἡ ἀφιλοκέρδειά του διέπρεψε μεταξὺ διπλωματῶν τοῦ καιροῦ του ὡς ὀξύνους, φιλόπονος καὶ συνδιαλλάκτης, ἡ γλῶσσα του εἶχε πειθὼ καὶ ὁ κάλαμός του χάριν», σημειώνει ὁ Σπυρ. Τρικούπης στὴν «Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» (Τομ. Δ σελ. 196).

Προκύπτει ὅτι ὁ Καποδίστριας ἦταν κατ' ἐξοχὴν πνευματικὸς ἄνθρωπος, ἀνεδείχθη ὡς πολιτικὸς ἄνθρωπος, ἀνεδείχθη ὡς πολιτικὸς διπλωμάτης, ἐθνικὸς ἀγωνιστής, κυβερνήτης ὀργανωτὴς καὶ ἥρωας, ποὺ ἔπεσε στὸ κατώφλι τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος εἰς τὸ Ναύπλιο τὸ πρωῒ τῆς Κυριακῆς τῆς 27ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1831 καὶ σὲ ἡλικία μόλις 55 ἐτῶν. Ἐκεῖ προσέφερε καὶ ἄφησε τὴν τελευταία πνοή του χάρις στὶς μεγάλες ἀξίες καὶ ἰδέες καὶ τὸ πνεῦμα τῆς καρτερίας, ποὺ τὸν διέκριναν.

Ἀλλὰ ἡ πνευματικότης του, φαίνεται, ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία καὶ κορυφώνεται στὸ θάνατό του. Γεννήθηκε καθὼς εἶναι γνωστό, στὴν Κέρκυρα τὸ 1776. Ἡ ἀνατροφή του ἦταν πράγματι Χριστιανικὴ καὶ ἠθική. Ὁ βιογράφος Ἀρλιόττι, σημειώνει ὅτι ὁ Καποδίστριας ἐκαλλιέργησε καὶ ἀνέπτυξε ἀγωγὴ καὶ ἀνατροφὴ στὸν ἑαυτό του καὶ ἔκαμε κτῆμα του τὶς πνευματικὲς ἀξίες σ' ὅλη τὴ ζωή.

Ἐσπούδασε φιλοσοφία, ἰατρικὴ καὶ νομικὰ στὰ Πανεπιστήμια τῆς Πάδουας καὶ τῆς Βενετίας. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἰταλία ἦταν τὸ κέντρο, ποὺ διασταυρώνονταν ποικίλα ρεύματα ἰδεῶν καὶ κοσμοθεωριῶν καὶ ὑλιστικὲς ἀντιλήψεις ἐπικρατοῦσαν στὴν ἐποχή του, καὶ μάλιστα ὄχι μόνον στὴν Ἰταλία, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλες χῶρες τῆς Εὐρώπης, ὅμως ὁ Καποδίστριας ἐκράτησε ἀλώβητη τὴν πνευματική του καταβολὴ καὶ ἀγωγή. Ὁ Α. Στούρτζας σὲ ἐπιστολή του λέγει ὅτι μία ἠθικὴ καὶ ἔντιμη συνέπεια παρακολουθοῦσε τὸν βίον τοῦ νεαροῦ τότε Καποδίστρια. Ὅταν ἐπέστρεψε στὴν Κέρκυρα ἤσκησε τὴν ἰατρικὴ μὲ μόνη ἐπιδίωξη νὰ ἐξυπηρετήσει τοὺς συμπολίτες του Κερκυραίους. Πτωχοὶ καὶ πάσχοντες τὸν ἀποκαλοῦσαν πατέρα, ἰατρό, εὐεργέτη σύμφωνα μὲ μαρτυρία τοῦ Σπύρου Ντεβιάζη.

Ὁ φίλος του Ἀρλιώτης, βιογράφος του ἀξιόλογος σημειώνει ὅτι γενικὰ καὶ ἡ τίμια φυσιογνωμία του, τὰ μάτια του τὸ [illegible], στὰ ὁποῖα φαινόταν ἡ εὐφυΐα του, ἡ καλωσύνη, ἡ ταπεινοφροσύνη, τὸ πλατὺ καὶ ρυτιδωμένο ἐλαφρὰ πρόσωπό του ποὺ ἐφανέρωνε τὸ ὕψος καὶ τὴν βαθύτητα τῆς σκέψεώς του, αὐτὸ τὸ χλωμὸ πρόσωπό του, εἶναι τὸ δεῖγμα μιᾶς εὐαισθήτης καὶ μελαγχολικῆς ψυχῆς, τὸ κανονικὸ στόμα του στὸ ὁποῖο [illegible] ἕνα οὐράνιο χαμόγελο, ὅλες αὐτὸς ὁ εὐτυχὴς συνδυασμὸς φυσικῶν προτερημάτων, ἑνωμένος μὲ ὅλες τὶς ἠθικὲς καὶ ψυχικὲς ἀρετές του.... τὸν ἔκαμαν ἄξιον τιμῆς σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης ἀπὸ μέρους ὅλων, ὅσοι τὸν ἔβλεπαν καὶ τὸν συναναστρέφοντο.

Ἡ ἐπίδοσις στὰ γράμματα του Καποδίστρια ἦταν ἐξαιρετική, καθὼς καὶ στὴ φιλοσοφία καὶ φιλολογία. Ἦταν μέλος τῆς «ἑταιρίας τῶν φίλων» καὶ μέλος ἀντεπιστέλλον τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, ποὺ ἱδρύθηκε τὸ 1803 καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Ἰδρωμένος. Τὸ πνευματικό του ἀνάστημα ἔδειξε ὁ Καποδίστριας, ὅταν ἀνεμίχθη στὴν Πολιτικὴ καὶ ἔγινε γραμματεὺς τῆς νεοσυσταθείσης Γερουσίας ὑπὸ τὴν ἀγγλωρωσικὴ ἐγγύηση τῆς Ἑπτανήσου πολιτείας. Ὠργάνωσε τὴν παιδεία, ποὺ ἦταν σὲ κακὴ κατάσταση μετὰ τὴν Ἑνετικὴ κυριαρχία. Ἡ Ἰόνιος Πολιτεία τοῦ ἀπένειμε τὸν τίτλο τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Παιδείας. Ἡ προσπάθεια αὐτὴ τοῦ Καποδίστρια ἦταν πολὺ σοβαρὰ καὶ σπουδαία. Τὸν ἀπασχολεῖ πῶς θὰ διαπαιδαγωγηθῆ ἡ νεότης τῆς νεοσύστατης πολιτείας ἠθικώτερα, χρηστότερα καὶ χριστιανικώτερα. Ἐπίστευε ὅτι μία ξηρὴ διανοητικὴ παίδευση χωρὶς καλλιέργεια ψυχῆς κινδυνεύει νὰ γίνῃ βλαβερὴ στὸ ἦθος καὶ στὴν χαρακτῆρα τῶν νέων. Σὲ μιὰ ἐπιστολή του ὁ Καποδίστριας ὅπως ὁ Μιχαὴλ Ἀποστολίδης ἀναφέρει γράφει ὁ ἴδιος: «Ἂν ἡ παροῦσα γενεὰ δὲν ἐνισχυθῆ δι' ἀνθρώπων μορφωθέντων ἐν ἀρίστῳ σχολείῳ ἰδίᾳ δὲ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας καὶ τῶν ἠθῶν ἡμῶν, ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ δυνηθῆ νὰ καταστῆ ἀξία τοῦ προορισμοῦ, ὃν φαίνεται ὅτι ἡ Θεία Πρόνοια ἐπιφυλάσσει αὐτῇ».

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Γερουσία ἔστειλε τὸν Καποδίστρια ὡς ἁρμοστὴ στὴν Λευκάδα γιὰ νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ τῶν Ἰωαννίνων. Ἐκεῖ ἐγνώρισε πολλοὺς κλέφτες καὶ ἁρματωλοὺς μὲ τοὺς νὰ συμμερισθῆ τὸν πόνο καὶ τὴν ὀδύνη των διὰ τὴν δούλη Ἑλλάδα.

Ὅταν ἐτελείωσε τὴν δύσκολη ἐκείνη ἀποστολὴ ἐπέστρεψε στὴν Κέρκυρα. Ἀλλὰ ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος ἐδοκίμασε ἀπογοήτευση, διότι τὰ Ἰόνια νησιὰ τὸ 1807 μὲ τὴν συνθήκη τοῦ Τίλσιτ, παρεχωρήθησαν ἀπὸ τὴν Ρωσία στὸ Ναπολέοντα. Ὁ Καποδίστριας ἀρνήθηκε ὁποιαδήποτε ὑπηρεσία καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Πετρούπολη. Ἐκεῖ ἔμεινε δύο ἔτη μόνος μελετῶντας Πλάτωνα καὶ λοιποὺς συγγραφεῖς. Ἐπὶ πλέον ἐμελετοῦσε τὴν Γραφή, τὸ Κυριακοδρόμιο τοῦ Ν. Θεοτόκη, φιλοσοφικὰ συγγράμματα καὶ ἄλλα.

Ἐγνωρίσθη μὲ τὸν Τσάρον καὶ ἐκέρδισε τὴν ἐμπιστοσύνην του. Ἀνέβασε τὸν Καποδίστρια στὸ μεγάλο ἀξίωμα τοῦ ἐνεργοῦ συμβούλου γιὰ τὶς ἐξωτερικὲς ὑποθέσεις τῆς Ρωσσίας. Ἡ διπλωματική του δραστηριότητα ἦταν μεγάλη. Τὸ 1811 ἐστάλη ἀπὸ τὸν Τσάρο Ἀλέξανδρο τὸν Α´ στὴ ρωσσικὴ πρεσβεία τῆς Βιέννης. Ἀλλὰ ἐκεῖ ἔπραξε πάρα πολλὰ διὰ τὴν γενέτειραν Ἑπτάνησον καὶ τὴν πνευματικήν της ἀναγέννηση καὶ περισσότερο διὰ τὴ πνευματικὴ καὶ ἐθνικὴν ἀποκατάσταση τῶν ὑποδούλων.

Στὴν ἀνάγκη πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἔθνους ἐπίστευε μὲ σταθερότητα. Ἤθελε νὰ παιδευθῆ τὸ γένος, νὰ μορφωθῆ ἐσωτερικά, διότι μόνον ἡ Παιδεία θὰ δώσῃ φτερὰ στὸ γένος νὰ προχωρήσῃ στὸ δρόμο τῆς ἐλευθερίας. Μὲ προθυμία ἐνίσχυε κάθε προσπάθεια, ὅταν ἐγίνετο λόγος γιὰ σχολεῖα, σπουδὲς καὶ συγγράμματα. Ὁ Σπ. Θεοτόκης ὁμιλεῖ ὅτι στὴν Ἑλβετία εἶχε γνωρισθῆ μὲ τὸν παιδαγωγὸ Πεσταλότσι.

Στὴν Πετρούπολη ἀκόμη εἶχε ἱδρύσει ἰδιαίτερο ταμεῖο γιὰ τὴν λειτουργία Ἑλληνικῶν σχολείων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐμπνευστὴς τῆς ἱδρύσεως τῆς Φιλομούσου Ἑταιρείας στὴν Ἀθήνα ἦταν ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας. Ἦταν πνευματικὸ σωματεῖον, ποὺ διεδραμάτισε σπουδαῖο εἰρηνικὸ καὶ παιδευτικὸ ρόλον διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάσταση.

Ὁσονδήποτε καὶ διετυπώθησαν ἐπικρίσεις ἀπὸ ὡρισμένους ἐπικριτάς του διὰ τὸν Καποδίστριαν, τοῦτο εἶναι ἀμφίβολο, ὅτι εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν συναντῶνται ἀρετὲς καὶ προτερήματα καὶ προσόντα ἠθικά.

Ὅλοι πάντως οἱ Ἱστορικοὶ τονίζουν τὸν δίκαιον καὶ ταπεινόφρονα χαρακτῆρα του, τὴν γενναιοψυχία καὶ τὴν αὐταπάρνησή του, τὴν ἀνιδιοτέλεια καὶ τὴν ἀφιλοχρηματίαν του.

Δ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Φιλόλογος

ΑΥΡΙΟ τὸ 6´ μέρος

Δὲν ἀπεφάνθησαν ἀκόμη οἱ γιατροὶ γιὰ τὸν Θωμαΐδη

ΑΘΗΝΑΙ, (ΑΠΕ). Ὁ Ἠλίας Λ. Θωμαΐδης, 31 ἐτῶν, γεωπόνος, ἀπὸ τὴν Ξάνθη, ποὺ ἐπετέθη μὲ μαχαίρι κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ Δημοσίας Τάξεως κ. Σταμάτη, παρεπέμφθη χθὲς στὴν Εἰσαγγελία καὶ ἐν συνεχείᾳ σὲ τακτικὸ ἀνακριτή.

Ὁ δράστης, ποὺ κρατεῖται στὴ Γενικὴ Ἀσφάλεια Ἀθηνῶν, θὰ ὁδηγηθῆ σήμερα πάλι ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ. Ἐν τῷ μεταξύ, τὸν μετήγαγαν καὶ χθὲς στὸ Αἰγινήτειο Νοσοκομεῖο, ὅπου ἐξητάσθη γιὰ δεύτερη φορὰ ἀπὸ ψυχιάτρους.

Οἱ γιατροὶ ἐδήλωσαν στοὺς ἀστυνομικούς, ὅτι δὲν μποροῦν ν' ἀποφανθοῦν περὶ τῆς καταστάσεώς του σὲ τόσο σύντομο χρονικὸ διάστημα.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΑΓΟΡΑΙ·ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 66 · ΤΗΛ. 73-365

ΚΑΤΣΑ·Ι·ΤΗΣ
ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΕΤΟΙΜΑ, ΗΜΙΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ Ο,ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΕΝΑΝ ΑΝΔΡΑ
ΣΕ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ
ΓΩΝΙΑ, ΕΝΑΝΤΙ ΔΗΜΑΡΧΙΑΣ, ΠΑΤΡΑΙ

ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ
ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
Γλέντι οἰκογενειακό · Πλήρης ὀρχήστρα
Διευθυντὴς ὀρχήστρας
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΚΚΑΣ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 92 - ΑΙΓΙΟΝ, ΤΗΛ. 23-140

ΣΥΜΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ
ΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΦΟΡΟΥΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ
ΤΗΛ. 272-766

Διὰ τὰ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ
καὶ τὶς ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
Γιὰ ὅλους ὅσους σερβίρουν καὶ πίνουν
Καφὲ ΕΣΠΡΕΣΣΟ
ΓΑΛΛΙΚΟΝ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΚΑΦΕΣ ΣΑΝΤΟΣ ΝΤΕΖΙΡΕ
Ὁ καλύτερος τῆς Βραζιλίας
Ἔξοχον χαρμάνι ὑψηλῆς ποιότητος
[illegible]
ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ὁ καλύτερος καφὲς τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸ 1901
ΣΤΕΦ. ΣΤΡΕΙΤ 1 (ἔναντι Κεντρικοῦ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ)
Τηλέφωνα:
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ 32 16.428
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ 8020-140

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ
"Ὄργανο σοσιαλιστικοῦ ἀγῶνα
καὶ προβληματισμοῦ
Κυκλοφορεῖ κάθε Σάββατο

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΣΑΡΜΑ
Φορτηγὰ Γερμανίας ὅλων τῶν τύπων, ἀγροτικὰ πετρελαιοκίνητα, πετρέλαια ἄνευ τζίρου
ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ — ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ
ΤΗΛΕΦ. 422-136
ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΑΔΕΙΕΣ Δ.Χ.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΔΡΙΚΑ
Κοστούμια
Μοντγκόμερυ
Τζάκετ
Πλεχτά
Ὑποκάμισα
Καὶ ὅ,τι θελήσῃ ὁ ἄνδρας
Σὲ τιμὲς καταπληκτικὲς ἀπὸ σήμερα μέχρι τέλους Ἰανουαρίου
Ἐπισκεφθῆτε μας
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 251
γιὰ νὰ πεισθῆτε